

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása 2015. szeptember

A központi költségvetés finanszírozása

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága szeptember végéig 1173,7 milliárd forinttal növekedett, amit három – egymást részben ellensúlyozó - tényező eredményezett. Az első tényező a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forint kibocsátás – beleértve a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokat – 1356,0 milliárd forint értékben, ami főként a költségvetés éves hiányát és részben a deviza lejáratokat finanszírozza. A második tényező a deviza keresztárfolyamok jelentős változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat növelte 439,4 milliárd forint összegben. A harmadik – előbbiekkal ellentétes hatású tényező a nettó deviza lejárat 584,8 milliárd forint értékben. A devizaárfolyam szeptemberi szintje csak kismértékben 36,9 milliárd forinttal csökkentette az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét.

Az előzetes adatok szerint szeptember végén a központi költségvetés forint- és devizaadóssága az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2014		2015		Változás	
	záró	%	szeptember	%	mrd Ft	%
Forint	14 612,0	61,2%	15 968,0	63,7%	1 356,0	9,3%
Hitel	623,3	2,6%	661,2	2,6%	37,9	6,1%
Államkötvény	9 989,0	41,8%	10 766,3	43,0%	777,3	7,8%
Lakossági állampapír	2 411,1	10,1%	3 154,0	12,6%	742,9	30,8%
Diszkont kincstárjegy	1 588,6	6,7%	1 386,5	5,5%	-202,1	-12,7%
Deviza	8 957,9	37,5%	8 336,2	33,3%	-621,7	-6,9%
Összesen	23 569,9	98,7%	24 304,2	97,0%	734,2	3,1%
Egyéb kötelezettségek	311,2	1,3%	750,6	3,0%	439,4	141,2%
Mindösszesen	23 881,1	100,0%	25 054,7	100,0%	1 173,7	4,9%

A költségvetés forintadóssága szeptember végéig 1356,0 milliárd forinttal nőtt és 15968,0 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban egyrészt a 194,7 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézetektől projekt finanszírozási célú hitellehívás, másrészt 22,3 milliárd forint értékű MÁV-tól történő és 52,3 milliárd forint értékű BKV-tól

történő forinthitel átvállalás következtében nőtt, a 231,5 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, így összességében 37,9 milliárd forinttal növekedett. A központi költségvetés forinthitel állománya szeptember végén 658,2 milliárd forint értékű külföldi hitelező felé és 3,0 milliárd forint belföldi hitelező felé fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 61,1%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1318,1 milliárd forinttal, 15306,9 milliárd forintra nőtt szeptember végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 779,8 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 742,9 milliárd forintos növekedésének, valamint a diszkont kincstárjegyek állományának 202,1 milliárd forintos csökkenésének a következménye. A nem piaci államkötvények állománya 2,5 milliárd forint törlesztés következtében csökkent.

A lakossági állampapírokon belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 448,5 milliárd forinttal nőtt, a szeptember végi állomány 1537,5 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 6,3 milliárd forintos növekedés következtében 35,1 milliárd forintra emelkedett szeptember végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az *1 éves Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 34,0 milliárd forinttal 389,1 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2015. szeptember végén 248,6 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1176,5 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől értékesített Babakötvényből szeptember végéig 5,4 milliárd forint értékben került sor értékesítésre, így a Babakötvény állománya elérte a 15,7 milliárd forintot. Szeptember végén a lakossági állampapírok állománya 3154,0 milliárd forintot tett ki, ami 742,9 milliárd forint növekedést jelent 2014. december vége óta.

A külföldi befektetők állampapír-állománya szeptemberben 112,3 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4068,7 milliárd forintos állampapír-állomány 804,6 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2014. december végi állománynál. A külföldi állomány 1,4%-a, 58,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 98,6%-a, 4009,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje szeptember végén 5,15 év volt.

A központi költségvetés devizaadóssága szeptember végéig 621,7 milliárd forinttal 8336,2 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság belföldi devizakötvény kibocsátás következtében 159,6 milliárd forinttal, MÁV-tól történő devizahitel átvállalás következtében 1,1 milliárd forinttal nőtt, a devizaadósság törlesztése ugyanakkor 745,5 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 36,9 milliárd forinttal csökkent és bruttó módon számítva a teljes adósság 33,3%-át tette ki szeptember végén.

A teljes adósság 26,1%-át kitevő **devizakötvények** esetében figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepdesi kötvény 159,6 milliárd forint értékű értékesítését, a 387,1 milliárd forint értékű devizakötvény törlesztést és a 33,2 milliárd forintos árfolyamnyereséget, a devizakötvény adósság 6532,8 milliárd forintot

tett ki szeptember végén, amely 2014. év végéhez képest 260,7 milliárd forint csökkenést jelent.

A közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá az átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 7,2 %-át tették ki szeptember végén. A vizsgált időszak alatt a külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,1 milliárd forint MÁV-tól történő devizahitel átvállalás, 358,4 milliárd forint törlesztés és 3,7 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 361,0 milliárd forinttal csökkent és 1803,3 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A deviza államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az ezen jogcímen elhelyezésre kerülő betét azt mutatja, hogy a nem euróban kibocsátott devizakötvények értéke mennyivel növekedett volna az államadósságon belül az euró kötvényekhez képest, ha nem lett volna átváltva arra. A nem euró devizakötvények és az azokra kötött swapok lejáratakor a swapon elért megtakarítást az állam realizálja, mivel a törlesztés az adósság euró értékének megfelelően alakul. Ezt követően az MtM betétnek a lejárt swaphoz eső részét az állam visszafizeti a partnernek, annak állománya lecsökken a megtakarítás nagyságával. (A februári dollárkötvény lejárat hatására 39,7 milliárd forinttal csökkent az MtM állomány.) Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többlet adósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. 2015. első kilenc hónapjában az egyéb kötelezettségek állománya 439,4 milliárd forinttal nőtt és szeptember végén 750,6 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek szeptemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,8-ről 2,5-re csökkent. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,7-ről 3,8-re emelkedett.

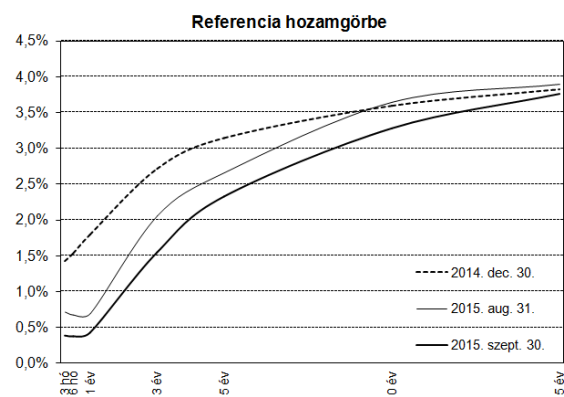
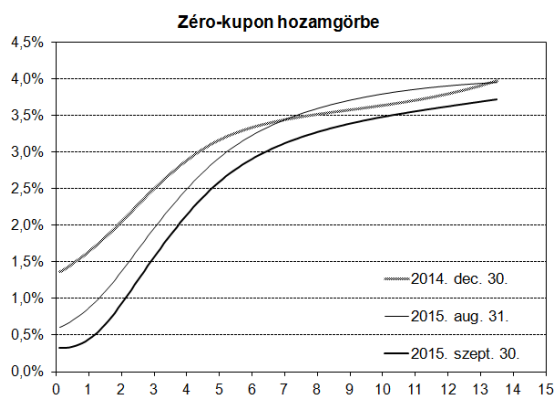
A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 36 bázisponttal csökkent, és 0,39%-ot tett ki. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,47% lett, amely 25 bázisponttal alacsonyabb az augusztusi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 1,75%-ot ért el az utolsó szeptemberi aukción, ami 40 bázisponttal marad el az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozamtól. Az 5 éves kötvény utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam 2,54%-ot ért el, ami 5 bázisponttal alacsonyabb az utolsó augusztusi aukción kialakulthoz képest, a 10 éves kötvény utolsó szeptemberi aukcióján kialakult 3,57%-os átlaghozama 11 bázisponttal meghaladja az utolsó augusztusi aukción kialakult átlaghozamot. A 15 éves kötvényaukción a hozam 17 bázisponttal, 4,01%-ra csökkent a legutóbbi, júniusban tartott aukción kialakult átlaghozamhoz képest.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos, valamint az 5, 10 és 15 éves lejáraton 13-36 bázisponttal, a 3 éves lejáraton 51 bázisponttal mérséklődött a referenciahozam. A jegybank Monetáris Tanácsa szeptemberben a 1,35%-os szinten tartotta a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 33 bázisponttal 0,39%-ra, a 6 hónapos hozam 30 bázisponttal 0,38%-ra, a 12 hónapos hozam 27 bázisponttal 0,43%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 51 bázisponttal 1,55%-ra, az 5 éves hozam 33 bázisponttal 2,33%-ra, a 10 éves hozam 36 bázisponttal 3,28%-ra, a 15 éves hozam 13 bázisponttal 3,76%-ra csökkent.

A referencia hozamok alakulása

Futamidő	Előző év vége 2014. dec. 30.	Előző hónap vége 2015. aug. 31.	Legutolsó adat 2015. szept. 30.	Változás az előző hónap vége óta bázispont
3 hónap	1,43	0,72	0,39	-33

6 hónap	1,54	0,68	0,38	-30
12 hónap	1,80	0,70	0,43	-27
3 év	2,72	2,06	1,55	-51
5 év	3,15	2,66	2,33	-33
10 év	3,60	3,64	3,28	-36
15 év	3,83	3,89	3,76	-13

Budapest, 2015. október 9.